Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria –Vlada-Government

UDHËZIMI ADMINISTRATIV NR. 10/2008 PËR ETIKETIMIN E PAISJEVE ELEKTRIKE SHTËPIAKE

ADMINISTRATIVNO UPUSTVO BR. 10/2008 O ETIKETIRANJE ELEKTRIČNIH APARATA ZA DOMAČINSTVA

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION NO. 10/2008 ON LABELING OF ELECTRIC HOUSEHOLD APPLIANCES

Në bazë të Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2001/19 për Degën e Ekzekutivit të Institucioneve të Përkohshme Vetëqeverisëse dhe në bazë të nenit 14 të Ligjit për energjinë Nr. 2004/8, të shpallur me Rregulloren e UNMIK-ut Nr. 2004/21 si dhe ne përputhje me Ligjin për mbrojtjen e konsumatorit Nr. 2004/17, të shpallur me Rregulloren e UNMIK-ut Nr. 2004/14.	Na osnovu Pravilnika UNMIK-a br. 2001/19 o Izvršnom Ogranku Privremenih Institucija, i na osnovu člana 14 Zakona za Energiju Br. 2008/8, objavljenu Pravilnikom UNMIK-a, br. 2004/21, kao i u skladu Zakona za zaštitu potrošaća br. 2004/17, objavljenu Pravilnikom UNMIK-a, br.2004/14,	Pursuant to Article 1.3 (ç) of UNMIK Regulation n. 2001/19 on the Executive Branch of the Provisional Institutions of Self-Governance and based on article 14 of Law on Energy 2004/8 approved by the UNMIK Regulation No 2004/21, as well as in compliance with the Law on Consumer Protection No 2004/17 approved by the UNMIK Regulation No 2004/14,
Me qëllim të informimit të konsumatorit mbi efiçiencën dhe performancën energjetike të pajisjeve elektrike shtëpiake.	Sa ciljem što boljeg informiranja potrošaća o ofikasnosti i energetske performanse električnih aparata za domaćinstva,	Aiming to informing consumers on energy efficiency and performance of electric household appliances,
Dhe në përputhje me nenin 4.3 dhe me nenin 11.1 të Rregullores për Punën e Qeverisë Nr. 01/2007,	U skladu sa ćlana 4.3 i ćlana 11.1 Pravilnika o radu Vlade Kosova br. 01/2007,	In accordance with article 4.3 and article 11.1 of Government Regulation no. 01/2007,
Qeveria e Kosovës, nxjerr këtë	Vlada Kosova, donosi ovo:	The Government of Kosova adopts the following:

UDHËZIM ADMINISTRATIV	**ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO**	**ADMINISTRATIVE INSTRUCTION**
Nr. 10/2008	**Broj. 10/2008**	**No. 10/2008**
ETIKETIMI I PAJISJEVE ELEKTRIKE SHTËPIAKE	**ETIKETIRANJE ELEKTRIČNIH APARATA ZA DOMAĆINSTVA**	**LABELING OF ELECTRIC HOUSEHOLD APPLIANCES**
Neni 1 **Qëllimi dhe fushëveprimi**	**Član 1** **Cilj i oblast delovanja**	**Article 1** **Aim and Scope**
1.1 Ky Udhëzim Administrativ rregullon etiketimin e pajisjeve elektrike shtëpiake, formën dhe përmbajtjen e etiketave, entitetet përgjegjëse për etiketim dhe kontrollim si dhe karakteristikat e tjera të këtyre pajisjeve me qëllim të informimit të konsumatorëve për konsumin e energjisë dhe karakteristikat e tjera që janë me rëndësi për efiçiencë të energjisë.	1.1 Ovo Administrativno Uputstvo sređuje etiketiranje električnih aparata za domaćinstva, formu i sadržaj etikete, odgovorne etnicitete za etiketiranje i kontrolu, kao i ostale karakteristike ovih aparata sa ciljem informisanja potrošača o potrošnji energije i o ostalim karakteristikama koje su značajne za efikasnost energije.	1.1 This Administrative Instruction regulates labelling of electrical household appliances, their form and content, responsible entities for labelling and control, as well as other characteristics of these appliances in order to inform consumers for electricity consumption and other important specifications for energy efficiency.
1.2 Ky udhëzim administrativ është i zbatueshëm për të gjitha llojet e pajisjeve elektrike shtëpiake të paraqitura në Shtojcën I edhe atëherë kur këto pajisje nuk plasohen apo ekspozohen për përdorim në amvisëri.	1.2 Ovo administrativno uputstvo je primenljiva za sve vrste aparata za domaćinstva, pomenutih u Prilogu I, takođe i kad aparati nisu ponuđeni ili izloženi za upotrebu u domačinstvu.	1.2 This Administrative Instruction is applicable for all kinds of household appliances listed in Annex I, also when these appliances are not offered or exhibited for typical uses in households.
1.3 Ky udhëzim administrativ nuk vlen për etiketat dhe treguesit e tjerë të pajisjeve	1.3 Ovo administrativno uputstvo ne važi za etikete i drugi indikatori električnih aparata za domaćinstvo, sve dok se one ne	1.3 This Administrative Instruction is not valid for labels and other indicators of household appliances in so far as they are

shtëpiake, përderisa ato nuk kërkohen me akte të tjera nënligjore apo për arsye të sigurisë.	zahtevaju drugim podzakonskim aktima ili sa razlogom za sigurnost.	required by other secondary legislations or by security reasons.
Neni 2 **Përkufizimet**	**Član 2** **Definicije**	**Article 2** **Definitions**
2.1 Shprehjet e përdorura në këtë udhëzim administrativ kanë kuptimet si në vijim:	2.1 Upotrebljeni izrazi u ovom administrativnom uputstvu, imaju smisao kao u nastavku:	2.1 Terms used in this Administrative Instruction have the following meaning:
"Pajisje elektrike shtëpiake" në funksion të këtij udhëzimi administrativ janë pajisjet e listuara në Shtojcën I.	**„Električni aparati za domaćinstva"** - u funkciji ovog administrativnog uputstva listirani aparati su u Prilogu I.	**"Electric Household Appliances"** - in the function of this Administrative Instruction are appliances listed in Annex I.
"Furnizues" është prodhuesi i pajisjes elektrike apo përfaqësuesi i tij i autorizuar.	**„Snabdevać"** - je proizvođač električnih aparata ili njegov predstavnik.	**"Supplier"** - is the producer of the electric household appliance or his authorised representative.
"Tregtues" është çdokush që ofron apo ekspozon për konsumatorë të fundit pajisje elektrike shtëpiake për shitje, për qiradhënie, apo të ngjashme për përdorim kundrejt pagesës.	**„Trgovac"** - je svako ko ponudi ili izlaže na prodaju aparate za domaćinstvo, na iznajmljivanje ili slične, za krajnije potrošaće.	**"Dealer"** - is everyone who offers or displays electric household appliances to final consumers for sale, for rent or similar disposal for use against payment.
"Fleta e të dhënave" është një shkresë formulare e unifikuar e informatave për një lloj të caktuar të pajisjes.	**„Lista podataka"** - je unificirani spis formulara sa informacijama za određeni tip aparata.	**"Data sheet"** - represents unified compilation of information for a certain type of appliance.
"Lëndët e tjera të rëndësishme" janë uji, materiet kimike, lëndë të tjera, të cilat i	**„Drugi važni izvori"** - su voda, hemijski materijali, ostale sirovine koje koristi	**"Other important resources"** - is water, chemicals or other resources, which the

konsumon pajisja gjatë operimit normal.	aparat tokom normalne operacije.	appliance consumes in normal operation.
"Informata shtesë" janë informata të tjera për punën e pajisjes, që janë të ndërlidhura me konsumin energjetik të saj ose të lëndëve të tjera të rëndësishme apo që janë relevante për vlerësimin e konsumit.	**„Dodatne informacije"** - su ostale informacije o radu aparata, koje su vezane sa njegovom potrošnjom energije ili drugim važnim izvorima, koje su značajne za procenu potrošnje.	**"Additional information"** - is further information on the performance of the appliance, which is related to its energy consumption or other important resources or which are relevant for the assessment of consumption.
"Organi inspektues" janë organet inspektuese të tregut në nivel komunal dhe inspektuesit mbikëqyrës nga Departamenti i Industrisë në kuadër të Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë. Roli dhe përgjegjësitë e inspektorëve janë të definuar në Ligjin për Inspeksionin e Tregut, neni 6 dhe 7 si dhe në Ligjin për Kërkesat Teknike për Produkte dhe Vlerësim të Konformitetit, neni 14.	**„Inspekcijski organ"** - inspekcijski organi tržišta na opštinskom nivou i nadzorni inspektori iz Departmana Industrije u okviru Ministarstva Trgovine i Industrije. Uloga i odgovornosti inspektora i su definisani u Zakonu o Tržišnoj Inspekciji, Član 6 i Član 7, kao i u Zakonu o Tehničkim Zahtevima za Proizvode i Procenu Podudarnosti, Član 14.	**"Inspection body"** - are market inspection bodies at the communal level and supervision inspectors of the Department of Industry near the Ministry of Trade and Industry. Role and responsibilities of inspectors are defined in the Law on Market Inspection, Article 6 and Article 7 as well as in the Law on Technical Requirements for Products and Conformity Assessment, Article 14.
"BE" është Bashkimi Evropian	**„EZ"** - Evropska Zajednica.	**"EU"** - is the European Union
"MEM" është Ministria e Energjisë dhe Minierave	**„MER"** - Ministarstvo Energije i Rudarstva.	**"MEM"** - is the Ministry of Energy and Mining
"MTI" është Ministria e Tregtisë dhe Industrisë.	**„MTI"** - Ministarstvo Trgovine i Industrije.	**"MTI"** - is the Ministry of Trade and Industry.
2.2 Shprehjet tjera të përdorura në këtë udhëzim kanë domethënien e njëjtë si në	2.2 Ostali izrazi upotrebljeni u ovom Uputstvu imaju isti značaj kao u Zakonu o	2.2 Other terms used in this Administrative Instruction have the same meaning as the

Ligjin e Energjisë 2004/8. **Neni 3** **Etiketimi** 3.1 Pajisjet elektrike shtëpiake që plasohen apo ekspozohen për konsumatorët e fundit për shitje, qiradhënie, apo të ngjashme kundrejt pagesës, duhet të jenë të pajisur me etiketa që tregojnë konsumin dhe efiçiencën e energjisë si dhe konsumin e lëndëve të tjera të rëndësishme. 3.2 Ky udhëzim zbatohet për pajisjet elektrike shtëpiake që prodhohen pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi administrativ. 3.3 Furnizuesit janë përgjegjës për saktësinë e informatave të paraqitura në etiketa dhe në fletat e të dhënave sipas nenit 4 të këtij Udhëzimi. Nëse tregtuesit i përpilojnë vetë informatat për pajisjet e pa ekspozuara, ata janë përgjegjës për saktësinë e tyre. **Neni 4** **Etiketat dhe Fletat e të dhënave**	Energiji 2004/8. **Član 3** **Etiketiranje** 3.1 Električni aparati za domaćinstva koji se plasiraju ili izlažu krajnijim potrošačima na prodaju, iznajmljivanje ili slično, trebaju biti snabdeveni etiketama koje pokazuju potrošnju ili efikasnost energije, kao i o potrošnji drugih važnih materija. 3.2 Ovo uputstvo primenjuje se za električne aparate za domaćinstva koje se proizvode nakon stupanja na snazi ovog administrativnog uputstva. 3.3 Snabdevači su odgovorni za publikaciju i ispravnost predstavljenih informacija na etiketama i na listama podataka u skladu člana 4 ovog uputstva. Ako trgovci sami izrade informacije za aparate koji nisu izložene, oni su odgovorni za njihovu tačnost. **Član 4** **Etikete i liste podataka**	ones in the Law on Energy No 2004/8. **Article 3** **Labelling** 3.1 Electric household appliances which are offered or displayed to final consumers for sale, for rent or similar use against payment, shall be provided with labels indicating energy consumption and efficiency, as well as consumption of other important resources. 3.2 This instruction applyes for electric house-hold equipments that are produced after the promulgation of this administrative instruction. 3.3 The suppliers are responsible for the correctness of the information in the labels and data sheets according to Article 4. If the dealers produce themselves the information for appliances which are not displayed, they are responsible for their correctness. **Article 4** **Labels and Data Sheets**

4.1. Furnizuesit që shpërndajnë pajisjet elektrike shtëpiake të listuara në Shtojcën I duhet t'i shoqërojnë ato me etiketa dhe fletë të dhënash falas. Ata duhet të japin: a) Etiketat që janë në pajtim me kërkesat e paraqitura në Shtojcën I; b) Fletat e të dhënave që janë në pajtim me kërkesat e paraqitura në Shtojcën I.	4.1 Snabdevači koji raznose aparate za domaćinstvo pomenute u Prilogu I treba da dostave besplatno etikete i liste podataka. Oni treba da dostave: a) Etikete koje su u saglasnosti sa zahtevima pomenutim u Prilogu I; b) Liste podataka koje su u saglasnosti sa zahtevima pomenutim u Prilogu I.	4.1 Suppliers who distribute household appliances listed in Annex I have to provide labels and data sheets for free. They shall provide only the following: a) Labels which are in accordance with the requirements listed in Annex I; b) Data sheets which are in accordance with the requirements listed in Annex I.
4.2. Tregtuesit që ekspozojnë pajisjet duhet të: a) Vendosin etiketat qartë e dukshëm në pjesën e sipërme të faqes ballore të pajisjeve të ekspozuara; b) Sigurojë që fleta e të dhënave t'u jepet konsumatorëve të fundit.	4.2 Trgovci koji izlože aparate treba da: a) Prikače etikete u jasno vidljivim mestima i nepokrivene na prednjem i gornjem delu aparata; b) Da obezbede da će se listovi sa podacima daju krajnijim potrošaćima.	4.2 The dealers who exhibit appliances have to: a) Attach labels clearly visible and not covered at the front and upside of the exhibited appliances; b) Provide the data sheets for the end consumers.
4.3. Për llambat, etiketat duhet të jenë të vendosura apo të shtypura në secilin paketim të veçantë.	4.3. Za lampe, etikete treba da budu postavljene ili štampane u svakom pojedinačnom paketu.	4.3 For lamps, the labels shall be fixed or printed on each individual package.
4.4. Furnizuesit mund të zgjedhin procedurat e tyre për shpërndarjen e	4.4 Snabdevači mogu da izaberu njihove sopstvene procedure za raznošenje	4.4 The suppliers can choose their own procedures for the delivery of the

etiketave të nevojshme. Ata mund t'a ndajnë etiketën në pjesën bazë që nuk përmban të dhëna specifike për një pajisje të caktuar dhe në fletën e të dhënave që përmban informacionin specifik për atë lloj pajisje.	potrebnih etiketa. Oni mogu da podele etiketu na osnovnom delu gde ne sadrži nespecifične podatke za određene aparate i na listi podataka koja sadrži specifićnu informaciju za taj tip aparata.	necessary labels. They can split the label in a basic part without any specific data for the appliance, and a data strip containing information specific for the appliance.
4.5. Fletat e të dhënave duhet të përfshihen në të gjitha broshurat shpjeguese për llojin e pajisjes.	4.5 Liste podataka treba da se uključe na svim brošurama sa opisom o tipu aparata.	4.5 The data sheets shall be included in all product description leaflets in which the type of appliance is described.
4.6. Forma dhe përmbajtja e etiketave të pajisjeve elektrike shtëpiake i referohen kolonës "Etiketat" në tabelën 1 të Shtojcës I.	4.6. Forma i sadržaj etiketa električnih aparata za domaćinstva referiraju se koloni „Etikete" u tabeli 1 Priloga I.	4.6 Reference on the form and contents of electric household appliances is made in column "Labels' of Table 1 in Annex I.
4.7. Forma dhe madhësia e etiketës përcaktohet nga MEM.	4.7. Forma i veličina etikete određuje se od strane MER-a.	4.7 The form and the measure of labelling is determent from MEM.
Neni 5 **Pajisjet e paekspozuara në treg**	**Član 5** **Neizloženi aparati na tržištu**	**Article 5** **Not Exhibited Appliances**
Kur pajisjet elektrike shtëpiake ofrohen në forma që nuk mundësojnë te pamurin e tyre nga personat e interesuar, tregtuesit duhet tu sigurojnë atyre informacion të nevojshëm relevant në përputhje me kërkesat e këtij udhëzimi, para se të bëhet kontrata e shitblerjes.	Kada se aparati za domaćinstva izlože kupcu koji nema mogučnost da iste vidi, tada trgovci treba da obezbede potrebnu značajnu informaciju u skladu sa odgovarajućim zahtevima ovog uputstva, pre nego se uradi ugovor kupoprodaje.	When electric household appliances are offered in forms that don't allow persons interested in purchase to see them, dealers shall make sure that necessary relevant information, in compliance with the provisions of this Instruction, is provided before the conclusion of the purchase contract.

Neni 6 **Dokumentacioni teknik** 6.1 Kur etiketimi bëhet në përputhje me nenin 3 të këtij udhëzimi, furnizuesi i një lloji të veçantë pajisjeje duhet të përpilojë dokumentacionin teknik sipas Shtojcës I. Ky dokumentacion duhet të mundësojë verifikimin e saktësisë së informatave në etiketë dhe në fletën e të dhënave. 6.2 Furnizuesi duhet të ruajë dokumentacionin për inspektim, së paku pesë (5) vjet pas përfundimit te prodhimit të asaj lloj pajisjeje. **Neni 7** **Përdorimi i gabueshëm i etiketave** Është e ndaluar të përdoren etiketa, shenja apo tregues të tjerë që mund të shkaktojnë paqartësi lidhur me etiketim sipas nenit 3 të këtij udhëzimi. **Neni 8** **Kompetencat e organit inspektues** 8.1 Inspektimi për zbatimin e këtij	**Član 6** **Tehnička dokumentacija** 6.1 Kada se etiketiranje uradi u skladu člana 3 ovog Uputstva, snabdevač pojedinog tipa aparata treba da izradi tehničku dokumentaciju, u skladu sa Prilogom I. Ova dokumentacija treba da omogučava potvrdu ispravnosti informacije u etiketama i listama podataka. 6.2 Snabdevač treba da čuva dokumentaciju, raspoloživu za inspektore za najmanje pet (5) godina nakon proizvodnje aparata. **Član 7** **Pogrešna upotreba etiketa** Zabranjena je upotreba etiketa, znaka ili drugih vrsta indikatora koji mogu da vode ka zabuni sa etiketiranjem, u skladu sa Članom 3 ovog uputstva. **Član 8** **Ovlašćenja inspekcijkog organa** 8.1 Inspektiranje o korektnoj primeni ovog	**Article 6** **Technical Documentation** 6.1 When labelling is made in accordance with the Article 3 of this Instruction, the supplier of the individual type of appliance has to produce a technical documentation according to Annex I. This documentation shall enable verification of correctness of the information in the label and in the data sheet. 6.2 The supplier shall keep the documentation available for inspection for at least five (5) years after the end of production of the type of appliance. **Article 7** **Wrong application of labels** It is forbidden to use other labels, signs or other kinds of indicators which can lead to confusion with a labelling procedure according to Article 3 of this Instruction.. **Article 8** **Authority of inspection body** 8.1 Inspection on appropriate application

udhëzimi bëhet nga Inspeksioni për Kontrollin e Pajisjeve Elektrike në Ministrinë për Tregti dhe Industri.	uputstva radi se od strane inspekcije za kontrolu električnih aparata u Ministrastvu Trgovije i Industrije.	of this Instruction is conducted by Inspection for Controlling Electrical Equipments within the Ministry of Trade and Industry.
8.2 Inspeksioni mbikëqyrës i pajisjeve elektrike shtëpiake mund të ndalojë ofertimin, dhënien me qira apo ekspozimin e pajisjeve elektrike shtëpiake në treg, nëse informacioni i kërkuar nga ky udhëzim mungon, është i pakompletuar apo i gabueshëm.	8.2 Ovlašćeni organ za električne aparate za domaćinstva može da obustavi ponudu, davanju pod kirijom ili eksponiranje električnih aparata za domaćinstva na tržište, ako zatražena informacija iz ovog uputstva nedostaje, nekompletna je ili je pogrešna.	8.2 Supervising inspection of electric household appliances may prohibit the offering, leasing or exhibiting of electric household appliances placed in the market if the information required by this Administrative Instruction is not provided, is incomplete or is wrong.
8.3 Etiketat dhe fletat e të dhënave konsiderohen të jenë në pajtim me këtë udhëzim përderisa nuk paraqitet ndonjë dëshmi e parregullësis. Në rast paqartësie, inspektori mund të kërkojë nga furnizuesi informata shtesë lidhur me saktësinë e këtyre të dhënave.	8.3 Dostavljene etikete i liste podataka smatraju se tačnim u skladu sa ovom Uputstvom, dok se ne pojavi neki dokaz nepravilnosti. Ako ovlašćena javna administracija ima razloge za pretpostavljanje netačnosti, ona može zatražiti od snabdevača dostavu dodatnihdokaza za tačnost ovih informacija.	8.3 The provided labels and data sheets are considered to be in accordance with this Administrative Instruction unless the contrary is proved. If case of lack of clarity, the inspector may request from supplier additional information on the correctness of these data.
8.4 Inspeksioni për kontrollin e pajisjeve elektrike zbaton këtë udhëzim dhe është kompetent për: a) Inspektimin e etiketave të pajisjeve elektrike shtëpiake të ekspozuara nga tregtuesit ;	8.4 Inspekcije za kontrolu električnih aparata sprovode ova uputstva i nadležne su da : a) Inspektiraju etiketiranje izloženih aparata za domaćinstva od trgovaca;	8.4 The Inspection for Controlling Electric Equipments enforces this Administrative Instruction having the powers to: a) Inspect labelling of displayed household appliances by dealers; b) Request tests;

b) Kërkimin e kryerjes të testimeve;	b) Traženje izveštaje testova;	
c) Kërkimin e raportit për vërtetësinë e përputhshmërisë së dokumentacionit, proceseve të inspektimit dhe kryerjes së testeve analitike;	c) Traženje izveštaj za utvrđenje usklađenosti dokumentacije, inspekcijskih procesa i izvršenje analitičkih testova;	c) Request reports on correctness and compliance of documentation, of inspection processes, and of analytical tests performed;
d) Paralajmërimin për mospërputhshmëri duke kërkuar që të ndërmerren veprime të caktuara;	d) Najave za neusklađenost zahtevajući da se preduzmu određene radnje;	d) Warning for non-compliance requesting certain actions to be undertaken;
e) Lëshimin dhe detyrimin e zbatimit të urdhrit për tërheqjen e pajisjes elektrike shtëpiake nga tregu;	e) Izdavaju i obavezu primenu naređenja za povućenje iz tržišta električnih aparata za domaćinstva;	e) Issue and enforce the request for withdrawal of the electric household appliance from the market;
f) Zbatimin e kërkesës për shqiptimin e gjobës në pajtim me ligjin.	f) Primene kazne u skladu sa zakonom.	f) Enforce the request for penalties in compliance with the law.
Neni 9 **Vlefshmëria e etiketave**	**Član 9** **Valjanost etiketa**	**Article 9** **Label validity**
9.1 Pajisjet elektrike shtëpiake të importuara nga vendet e Bashkimit Evropian, të cilat kanë etiketat (përfshirë fletat e të dhënave) për efiçiencën e energjisë sipas direktivave të BE, konsiderohet se plotësojnë kërkesat e këtij udhëzimi me kusht që etiketat të jenë në gjuhët zyrtare në Kosovë.	9.1. Električni aparati za domaćinstva, uvozeni iz zemalja Evropske Zajednice, koje imaju etikete (obuhvatajući liste podataka), za efikasnost energije po direktivama EZ, smatraju se da ispunjavaju zahteve ovog uputstva sa uslovom da etikete budu pisane u zvaničnim jezicima Kosova.	9.1 Electric household appliances imported from EU countries, which are labelled (including data sheets) on energy efficiency according to the EU Directives, are considered being in compliance with this Instruction subject to the condition that labels are in the Kosovo official languages.

9.2 Pajisjet elektrike shtëpiake të prodhuara në Kosovë ose të importuara nga vende jo anëtare të BE duhet të pajisen me etiketë (përfshirë fletat e të dhënave) në përputhje me këtë udhëzim, në gjuhët zyrtare të Kosovës.	9.2 Električni aparati za domaćinstva proizvedeni na Kosovu ili uvozeni iz zemalja ne članica EZ treba da se dopreme etiketama (obuhvatajući liste podataka) u skladu sa ovim uputstvom, u zvaničnim jezicima Kosova.	9.2 Electric household appliances produced in Kosovo or imported from non EU countries shall be labelled (including data sheets) in accordance with provisions of this Administrative Instruction. Labels and data sheets shall be in the Kosovo official languages.
Neni 10 **Shkeljet**	**Član 10** **Prekršaji**	**Article 10** **Infringements**
10.1 Shkelje të udhëzimi kemi në rastet kur:	10.1 Prekršaj uputstva je u slučaju kada:	10.1 Infringement of this Instruction is committed when:
a) Etiketa apo fleta e të dhënave nuk është në pajtim me nenin 4 të këtij udhëzimi;	a) Etiketa ili lista podataka nije u skladu sa članom 4 ovog uputstva;	a) Label or data sheet is not in accordance with Article 4 of this Instruction;
b) Mungon etiketa apo fleta e të dhënave, nëse ato nuk sigurohen me kohë apo kur janë të pa kompletuara;	b) Nedostaje etiketa ili lista podataka, ako se iste ne obezbede na vreme ili kada su nekompletna;	b) Label or data sheet is missing, not provided on time, or they are not complete;
c) Ekspozimi i llambave elektrike nuk bëhet në përputhje me nenin 4 të këtij udhëzimi;	c) Eksponiranje električnih lampi ne čini se u skladu člana 4 ovog uputstva;	c) Exhibition of lamps is not in accordance with Article 4 of this Administrative Instruction;
d) Nuk sigurohen informatat në përputhje me nenin 5 të këtij udhëzimi;	d) Ne obezbeđuje informacije u skladu člana 5 ovog uputstva;	d) Information is not provided in accordance with Article 5 of this Administrative Instruction;

e) Etiketa, shenja apo treguesi zbatohet si në nenin 7 të këtij udhëzimi.	e) Etiketa, znak ili indikator primenjuju se kao u članu 7 ovog uputsva.	e) Label, symbol or indicator is applied as in Article 7 of this Administrative Instruction.
10.2 Në rast të konstatimit të shkeljeve nga paragrafi paraprak, tregtuesit dhe furnizuesit që bëjnë shkeljen do të paralajmërohen nga Inspeksioni dhe do t'u caktohet afati për eliminim e shkeljes.	10.2 U slučaju utvrđenja prekršaja iz prethodnog stava, pokazatelja i snabdevaća koji čine prekršaj, opomenuće se od strane inspekcije i odrediće im se rok za eliminisanje prekršaja.	10.2 When infringements listed from previous paragraph, dealers and suppliers committing them shall be warned by the inspection which will set deadlines for correcting them.
10.3 Në qoftë se shkelja nuk eliminohet brenda afatit të caktuar, inspektori shqipton gjobën sipas ligjit.	10.3 Ako se prekršaj ne ukloni tokom određenog vremena, inspektor određuje kaznu po zakonu.	10.3 When any infringement is not corrected within the set deadline, the inspector sanctions the penalty according to law.
Neni 11 **Gjobat administrative**	**Član 11** **Adninistrativne kazne**	**Article 11** **Administrative Sanctions**
11.1 Moszbatimi i këtij udhëzimi dënohet me gjobë administrative sipas Ligjit për Mbrojtjen e Konsumatorit Nr. 2004/17, respektivisht nenet 39-43.	11.1 Neispunjenje ovog uputstva kažnjava se administrativnom kaznom po Zakonu za zaštitu potrošaća Br. 2004/17, odnosno člana 39-43.	11.1 Non implementation of this Instruction is sanctioned with administrative penalty according to the Law on Consumer Protection No. 2004/17, respectively articles 39-43.
11.2 Me gjobë në shumën prej 500 - 2000 €, dënohet personi juridik që në kundërshtim me nenin 3 dhe nenin 4 të këtij udhëzim plason në treg pajisje elektrike shtëpiake të listuara në Shtojcën I;	11.2 Kaznom od 500 - 2000 €, kažnjava se pravno lice što u suprotnost člana 3 i 4 ovog uputstva plasira u tržište e električne aparate za domaćinstva listirane u Prilogu I;	11.2 The penalty of 500 - 2,000 will be sanctioned to the legal person who puts in the market electric household appliances listed in Annex I not in compliance with Article 3 and Article 4 of this Instruction.
11.3 Me gjobë në shumën prej 100 - 300	11.3 Kaznom od 100-300 Evra, kažnjava	11.3 The penalty of 100-300 Euro will be

Euro, dënohet personi fizik, i cili shet, jep me qira apo të ngjashme kundrejt pagesës konsumatorit të fundit, pajisje elektrike shtëpiake, të listuara në Shtojcën I, duke qenë kundërshtim me nenin 3 dhe nenin 4 të këtij udhëzim.	se i fizičko lice, koji prodaje, daje pod kiriju ili slično prema naplati poslednjeg potrošaća, električne aparate za domaćinstva, listirane u Prilogu 1, u supratnosti člana 4 ovog opustva.	sanctioned to the physical person who sells, leases, or similar against payment, electric household appliances listed in Annex I to the final consumer not in compliance with Article 3 and Article 4 of this Administrative Instruction.
Neni 12 **Periudha kalimtare**	**Član 12** **Prelazni period**	**Article 12** **Transitional period**
12. 1 Prej datës së hyrjes të fuqi të këtij udhëzimi MEM bënë promovimin e tij për biznesin dhe grupet e interesuara të konsumatorëve. 12. 2 Obligohet Inspektorati pranë MTI që të përgatisë kapacitetet e duhura profesionale dhe procedurale në nivel qendror dhe lokal për zbatimin e këtij udhëzimi.	12.1 Od dana stupanja na snagu ovog uputstva, MER i MTI promoviraju istu, za biznis i interesovane grupe potrošaća. 12.2 Inspektorat MTI-a, obavezuje se da pripremi potrebne profesionalne i proceduralne kapacitete na centralnom i lokalnom nivou za primenu ovog uputstva.	12.1 After entry into force of this Instruction, MEM and MTI shall promote it to businesses and interested consumer groups. 12.2 The Inspectorate near the MTI is responsible for preparing the required professional and procedural capacities both at local and central levels for the implementation of this Administrative Instruction.
Neni 13 **Hyrja në fuqi dhe fillimi i zbatimit**	**Član 13** **Stupanje na snagu i početak primene**	**Article 13** **Entry into force and commencement of implementation**

13.1 Ky Udhëzimi Administrativ hyn në fuqi ne datën e nënshkrimit të tij. 13.2 Zbatimi i detyrimit për etiketim fillon me 1 Qershor 2009. Hashim Thaçi, Kryeministër i Republikës së Kosovës ________________ Datë 14.04.08, Prishtinë	13.1 Ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu datumom 1 Januar 2009. 13.2 Primena obaveza za etiketiranje počinje 1 Juna 2009. Hashim Thaçi, Premijer Vlade Kosova ________________ Datum 14.04.2008, Priština	13.1 This Administrative Instruction enters into force in the day of signature. 13.2 Implementation of labelling obligations will start on June 1, 2009. Hashim Thaçi, PrimeMinister of the Republic Kosovo ________________ Date 14.04.2008 Prishtina

Shtojca I: Llojet e pajisjeve elektrike shtëpiake me etiketë të obligueshme

I. Pajisjet e përfshira nga ky Udhëzim Administrativ

Pajisjet elektrike shtëpiake të specifikuara në Tabelën 1 i nënshtrohen detyrimit për etiketim sipas këtij udhëzimit administrativ:

1. Frigoriferët dhe ngrirësit, si dhe kombinimet e tyre
2. Makinat rrobalarëse
3. Makinat rrobatharëse
4. Makinat e kombinuara rrobalarëse - rrobatharëse
5. Makina enëlarëse
6. Llambat ndriçuese
7. Kondicionerët e ajrit
8. Stufat elektrike

Pajisjet që furnizohen me energji të baterive, e jo nga rrjeti publik i energjisë elektrike ky udhëzim administrativ i liron nga etiketa e obligueshme.

II. Vlerësimi i informatës

Informatat e nevojshme për etiketat dhe fletat e të dhënave do të vlerësohen sipas direktivave dhe normave Evropiane të paraqitura në tabelën 1. Kur direktivat dhe normat Evropiane modifikohen pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi administrativ, versioni i fundit i modifikuar i tyre do te jete i vlefshëm.

III. Etiketat dhe Fletat e të dhënave

Etiketat dhe fletat e të dhënave përputhen me kërkesat e direktivave të BE-së dhe anekset e tyre. Nëse direktivat janë të formuluara në gjuhë të ndryshme, gjuha angleze do të jetë bazë për përkthim në gjuhën zyrtare në Kosovë.

IV. Pajisjet që nuk ekspozohen në treg

Për pajisjet me etiketë të obligueshme, që ekspozohen në treg për shitje, qiradhënie apo për ndonjë formë tjetër të shfrytëzimit me pagesë, aplikohen të njëjtat kërkesa sikurse në pikën III, p.sh. katalogët e shtypura, reklamat dhe interneti.

V. Kategoritë e efiçiencës së energjisë

Kategoritë e efiçiencës së energjisë dhe informatat e tjera mbi funksionimin e pajisjeve duhet të vlerësohen në pajtim me direktivat përkatëse të BE-së dhe anekset e tyre të paraqitura në Tabelën 1.

VI. Dokumentacioni teknik

Dokumentacioni teknik në pajtim me nenin 6 përfshin si në vijim:

a) Emrin dhe adresën e furnizuesit. Ndërsa për llambat ndriçuese përfshihet edhe emri i markës;

b) Një përshkrim i përgjithshëm i llojit të pajisjes, i cili është i mjaftueshëm për të identifikuar modelin e pajisjes;

c) Informatat dhe grafikun mbi treguesit themelorë konstruktiv, veçanërisht mbi karakteristikat e efiçiencës së energjisë;

d) Raportet mbi masat e ndërmarra në pajtim me normat përkatëse Evropiane;

e) Manuali për përdorim.

Tabela 1: kategoritë e pajisjeve dhe rregulloret që duhet aplikuar për vlerësimin e të dhënave dhe paraqitjen e informatave

Nr	Kategoria e pajisjes	Fillimi i obligimit për etiketim	Normat	Etiketat	Fletat e të dhënave	Pajisjet jo-ekspozuese	Klasifikimi
1	Frigoriferët dhe ngrirësit si dhe frigoriferët të kombinuar me ngrirës	1.1.2009	EN 153 EN 28 187 EN ISO 5155 EN ISO 7371	Aneksi I i Direktivës 94/2/EC, modifikuar nga Direktiva 2003/66/EC	Anekset II dhe IV të Direktivës 94/2/EC, modifikuar nga Direktiva 2003/66/EC	Aneksi III i Direktivës 94/2/EC, modifikuar nga Direktiva 2003/66/EC	Aneksi V i Direktivës 94/2/EC, modifikuar nga Direktiva 2003/66/EC
2	Makinat elektrike rrobalarëse, përveç pajisjeve pa përmbajtjen rrotulluese për tharje	1.1.2009	EN 60456 EN 60704 EN 60734	Aneksi I i Direktivës 95/12/EC	Aneksi II i Direktivës 95/12/EC	Aneksi III i Direktivës 95/12/EC	Aneksi IV i Direktivës 95/12/EC
3	Makina elektrike rrobatharëse	1.1.2009	EN 61121 EN 60704-2-4 EN 60704-3	Aneksi I i Direktivës 95/13/EC	Aneksi II i Direktivës 95/13/EC	Aneksi III i Direktivës 95/13/EC	Aneksi IV i Direktivës 95/13/EC
4	Rrobalarëse e kombinuar me rrobatharësen elektrike	1.1.2009	EN 50229 EN 60704-2-4 EN 60704-2-6 EN 60704-3	Aneksi I i Direktivës 96/60/EC	Aneksi II i Direktivës 96/60/EC	Aneksi III i Direktivës 96/60/EC	Aneksi IV i Direktivës 96/60/EC
5	Makina elektrike enëlarëse	1.1.2009	EN 50242	Aneksi I i Direktivës 97/17/EC	Aneksi II i Direktivës 97/17/EC	Aneksi III i Direktivës 97/17/EC	Aneksi IV i Direktivës 97/17/EC
6	Llambat elektrike për	1.1.2009		Aneksi I i	Aneksi II i	Aneksi III i	Aneksi IV i

Nr	Kategoria e pajisjes	Fillimi i obligimit për etiketim	Normat	Etiketat	Fletat e të dhënave	Pajisjet jo-ekspozuese	Klasifikimi
	përdorimin e energjisë elektrike nga rrjeti: inkandeshente dhe fluoroscente me më shumë se 6,500 lumen, me kapacitet nën 4 W, llambat reflektorë, llambat që nuk përdoren për ndriçim apo që janë komponentë e një pajisje që nuk është për ndriçim			Direktivës 98/11/EC	Direktivës 98/11/EC	Direktivës 98/11/EC	Direktivës 98/11/EC
7	Kondicionerët sipas Normave Evropiane (NE) 255-1, EN 814-1, përveç pompave ngrohëse ajër-ujë dhe ujë-ujë me kapacitet ftohës prej më shumë se 12 kW	1.1.2009		Aneksi I i Direktivës 2002/31/EC	Aneksi II i Direktivës 2002/31/EC	Aneksi III i Direktivës 2002/31/EC	Aneksi IV i Direktivës 2002/31/EC
8	Stufat elektrike, përveç stufave portative me peshë nën 18 kg.	1.1.2009	EN 50304	Aneksi I i Direktivës 2002/40/EC	Aneksi II i Direktivës 2002/40/EC	Aneksi III i Direktivës 2002/40/EC	Aneksi IV i Direktivës 2002/40/EC

Prilog I: Vrste električnih aparata za domaćinstva sa obaveznim etiketama

I. Obuhvaćeni aparati iz ovog Administrativnog Uputstva.

Elektrićni aparati za domaćinstva specificirani u Tabeli 1 podležu se obavezi za etiketiranje po ovom administrativnom uputstvu:

9. Frižideri i zamrzivači, kombinacije frižidera i zamrzivača
10. Mašine za pranje rublja
11. Mašine za sušenje rublja
12. Kombinirane mašine za pranje i sušenje rublja
13. Mašine za pranje sudova
14. Električne lampe
15. Vazdušni kondicioneri
16. Električne peći

Aparati koji operišu sa električnom energijom iz baterija umesto električne energije iz javne snabdevačke mreže ne pokrivaju se sa ovom Administrativnom Uputstvom.

II. Procena informacija

Zahtevane informacije za etikete i liste podataka treba da se procene u skladu sa ujedinjenim direktivama i normama koja su se razvila i odobrila od strane ovlašćenih organa preko naredbe Evropske Komisije. Direktive i norme su iznete u Tabeli 1. Ako su Evropske direktive i norme modifikovane posle ulaska u snagu ovog Administrativnog uputstva, primeniće se poslednja verzija.

III. Etikete i Liste Podataka

Etikete i liste podataka treba da se usklade sa zahtevima odgovarajućih Direktiva Evropske Unije i njihovih dodatnih dokumenata. Ako su Direktive formulisane u raznim jezicima, verzija na engleskom jeziku treba da bude osnova za prevod na zvanične administrativne jezike (albanski i srpski) u Kosovo.

IV. Aparati koji se ne izlažu tržištu

Za aparate sa obaveznom etiketom, koje se nude tržištu za prodaju, davanju pod kiriju ili zbog neke druge forme korišćenja sa naplatom, primenjuju se isti zahtevi kao u tački III, n.pr. razni katalozi, reklame i internet.

V. Kategorije energetske efikasnosti

Kategorije energetske efikasnosti i druge informacije u performansi aparata treba da se procene u skladu sa odgovarajućim Direktivama Evropske Unije i njihovim prikačenim dokumentima pomenuti u Tabeli 1.

VI. Tehnička dokumentacija

Tehnička dokumentacija u skladu sa Članom 6 treba da sadrži sledeće:

a) Ime i Adresu snabdevača. Dok za lampe, treba da se uključi i ime marke;

b) Opšti opis tipa aparata koji je dovoljan za prepoznavanje modela aparata;

c) Informacije i grafike o esencijalnim indikatorima izgradnje, naročito za karakteristike koje utiču na energetsku efikasnost

d) Izveštaji o preduzetim merenjima u skladu sa odgovarajućim evropskim normama;

e) Priručnik za upotrebu.

Tabela1:Kategorije aparata i uredba za primenu u proceni podataka i dostavi informacija

Br	Kategorija aparata	Početak dužnosti etiketiranja	Norme	Etikete	Liste podataka	Neizloženi aparati	Klasifikacija
1	Frižideri i zamrzivači, kombinacije frižidera i zamrzivača	1.1.2009	EN 153 EN 28 187 EN ISO 5155 EN ISO 7371	Aneks I Direktive 94/2/EC, modifikovan od Direktive 2003/66/EC	Aneksi II i IV Direktive 94/2/EC, modifikovan od Direktive 2003/66/EC	Aneks III Direktive 94/2/EC, modifikovan od Direktive 2003/66/EC	Aneks V Direktive 94/2/EC, modifikovan od Direktive 2003/66/EC
2	Električne mašine za pranje rublja, osim aparata za sušenje	1.1.2009	EN 60456 EN 60704 EN 60734	Aneks I Direktive 95/12/EC	Aneks II Direktive 95/12/EC	Aneks III Direktive 95/12/EC	Aneks IV Direktive 95/12/EC
3	Električne mašine za sušenje	1.1.2009	EN 61121 EN 60704-2-4 EN 60704-3	Aneks I Direktive 95/13/EC	Aneks II Direktive 95/13/EC	Aneks III Direktive 95/13/EC	Aneks IV Direktive 95/13/EC
4	Kombinirane mašine za pranje i sušenje	1.1.2009	EN 50229 EN 60704-2-4 EN 60704-2-6 EN 60704-3	Aneks I Direktive 96/60/EC	Aneks II Direktive 96/60/EC	Aneks III Direktive 96/60/EC	Aneks IV Direktive 96/60/EC
5	Mašine za pranje sudova	1.1.2009	EN 50242	Aneks I Direktive 97/17/EC	Aneks II Direktive 97/17/EC	Aneks III Direktive 97/17/EC	Aneks IV Direktive 97/17/EC
6	Električne lampe za upotrebu mrežne električne energije: električne i	1.1.2009		Aneks I Direktive 98/11/EC	Aneks II Direktive 98/11/EC	Aneks III Direktive 98/11/EC	Aneks IV Direktive 98/11/EC

Br	Kategorija aparata	Početak dužnosti etiketiranja	Norme	Etikete	Liste podataka	Neizloženi aparati	Klasifikacija
	fluorescentne sijalice osim sijalica većih do 6,500 lumena i sa kapacitetom manjim od 4 Watta, reflektorne sijalice, sijalice koje se ne koriste za osvetljavanje ili koje su deo aparata ne za osvetljavanje						
7	Vazdušni kondicioneri u skladu sa Evropskim Normama EN 255-1, EN 814-1, osim grejačke pumpe vazduh-voda i voda-voda sa rashlađivačkim kapacitetom većim od 12 kW	1.1.2009		Aneks I Direktive 2002/31/EC	Aneks II Direktive 2002/31/EC	Aneks III Direktive 2002/31/EC	Aneks IV Direktive 2002/31/EC
8	Električne peći, osim portabilnih peći do 18 kg	1.1.2009	EN 50304	Aneks I Direktive 2002/40/EC	Aneks II Direktive 2002/40/EC	Aneks III Direktive 2002/40/EC	Aneks IV Direktive 2002/40/EC

Annex I: Types of household appliances with labelling obligations

I. Appliances concerned by this Administrative Instruction

The following household appliances specified in Table I are subject to labelling obligations according to the Administrative Instruction:

1. Refrigerators and freezers, and their combinations
2. Washing machines
3. Drying tumbling machines
4. Combined washing and drying machines
5. Dishwashers
6. Electric lamps
7. Air conditioners
8. Electric baking ovens

Appliances to be operated with electric current from batteries instead of current from public electric grid supply shall be exempted from this Administrative Instruction.

II. Evaluation of information

The required information for labels and data sheets has to be evaluated according to unified directives and norms which have been developed and approved by the competent bodies by order of the European Commission. The directives and norms are listed in Table 1. If the European directives and norms are modified after coming into force of this Administrative Instruction, the latest version in force shall be applied.

III. Labels and Data Sheets

The labels and data sheets must comply with the requirements of the relevant EU Directives and their attachments. If the Directives are formulated in different languages, the English language shall be the basis for translation to official administrative languages in Kosovo.

IV. Appliances which are not exhibited

For appliances with labelling obligations which are offered for sale or lease or in similar ways against payment the same requirements as in section III above apply in e.g. by mail order in printed catalogues, advertisement and internet.

V. Categories of energy efficiency

The categories of energy efficiency and other information in the performance of the appliances shall be evaluated in accordance with the respective EU Directives and their attachments listed in Table 1.

VI. Technical documentation

The technical documentation according to Article 6 must include the following:

a) Name and Address of the supplier. For lamps, the brand name must be included also;

b) A general description of the type of appliance which is sufficient to identify the appliance model;

c) Information and graphics on essential construction indicators, especially for features which influence energy efficiency;

d) Reports on measurements which have been performed in accordance with respective European norms;

e) User manuals.

Table1: Categories of appliances and regulations to be applied for data evaluation and display of information

No	Category of appliance	Beginning of labelling obligation	Norms	Labels	Data Sheets	Not exhibited appliances	Classification
1	Electric household refrigerators and freezers, and combinations of refrigerators and freezers	1.1.2008	EN 153 EN 28 187 EN ISO 5155 EN ISO 7371	Annex I of Directive 94/2/EC, modified by Directive 2003/66/EC	Annexes II and IV of Directive 94/2/EC, modified by Directive 2003/66/EC	Annex III of Directive 94/2/EC, modified by Directive 2003/66/EC	Annex V of Directive 94/2/EC, modified by Directive 2003/66/EC
2	Electric household washing machines, except appliances without spin drying features	1.1.2008	EN 60456 EN 60704 EN 60734	Annex I of Directive 95/12/EC	Annex II of Directive 95/12/EC	Annex III of Directive 95/12/EC	Annex IV of Directive 95/12/EC
3	Electric household tumble dryers	1.1.2008	EN 61121 EN 60704-2-4 EN 60704-3	Annex I of Directive 95/13/EC	Annex II of Directive 95/13/EC	Annex III of Directive 95/13/EC	Annex IV of Directive 95/13/EC
4	Combined washer-dryers	1.1.2008	EN 50229 EN 60704-2-4 EN 60704-2-6 EN 60704-3	Annex I of Directive 96/60/EC	Annex II of Directive 96/60/EC	Annex III of Directive 96/60/EC	Annex IV of Directive 96/60/EC
5	Dishwashers	1.1.2008	EN 50242	Annex I of Directive 97/17/EC	Annex II of Directive 97/17/EC	Annex III of Directive 97/17/EC	Annex IV of Directive 97/17/EC
6	Electric lamps for use of grid electricity: incandescent and fluorescent lamps,	1.1.2008		Annex I of Directive 98/11/EC	Annex II of Directive 98/11/EC	Annex III of Directive 98/11/EC	Annex IV of Directive 98/11/EC

No	Category of appliance	Beginning of labelling obligation	Norms	Labels	Data Sheets	Not exhibited appliances	Classification
	except lamps with more than 6,500 lumen, a capacity below 4 Watt, reflector lamps, lamps which are not used for lighting, or which are component of an appliance not for lighting						
7	Air conditioners according to European Norms EN 255-1, EN 814-1, except air-water and water-water heat pumps with a cooling capacity more than 12 kW	1.1.2008		Annex I of Directive 2002/31/EC	Annex II of Directive 2002/31/EC	Annex III of Directive 2002/31/EC	Annex IV of Directive 2002/31/EC
8	Electric baking ovens, except portable ovens up to a weight of 18 kg which are not dedicated to be assembled in a non-portable unit	1.1.2008	EN 50304	Annex I of Directive 2002/40/EC	Annex II of Directive 2002/40/EC	Annex III of Directive 2002/40/EC	Annex IV of Directive 2002/40/EC